

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟΥ
ΔΑΣΟΥΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τηλ.: 22510 47033, 22530 54434

e-mail: lesvospf@otenet.gr

www.lesvosmuseum.gr

Εκπαιδευτικός,
Επιστημονικός και
Πολιτιστικός Οργανισμός
των Ηνωμένων Εθνών

Νήσος Λέσβος
Παγκόσμιο
Γεωπάρκο
ΟΥΝΕΣΚΟ

ΜΙΚΡΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΑ ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΦΥΤΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΤΑΤΟΣ «ΣΤΟ ΒΟΤΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ»

Το πανέμορφο φυτό Κενταύρια, πήρε το όνομά του από τον Κένταυρο Χείρωνα, δάσκαλο του Ασκληπιοῦ. Σύμφωνα με το μύθο, ο Χείρωνας χρησιμοποίησε την Κενταύρια ως θεραπευτικό μέσο και θεράπευσε την πληγή του, όταν κατά λάθος τραυματίστηκε από τον Ηρακλή με ένα βέλος ποτισμένο στο δηλητήριο της Λερναίας Ύδρας.

Η Κενταύρια είναι ένα ποώδες ανθεκτικό φυτό και ενδημικό σε πολλές χώρες της Ευρώπης, αλλά και της Β. Αμερικής και ανήκει στην οικογένεια της μαργαρίτας. Υπάρχουν περίπου 500 είδη Κενταύριας, εκ των οποίων 70 στην Ελλάδα, με γνωστότερο το είδος *Centaurea cyanus*, που στους Αρχαίους Έλληνες έφερε το όνομα Κυανός. Απαντάται ανάμεσα στις καλλιέργειες σιτηρών και στους χέρσους αγρούς. Μερικές ποικιλίες όμως καλλιεργούνται και σε κήπους.

Στη Λέσβο η *Centaurea cyanus* απαντάται σε παράκτιους υγρότοπους του κόλπου Καλλιθονής, στα νοτιότερα τμήματα του υγρότοπου των Μέσων, δυτικά των λόφων του μεγάλου Πευκώνα της Λέσβου και νοτιότερα προς την Αχλαδερή. Απαντάται επίσης και στη δυτική Λέσβο, στην περιοχή του Απολιθωμένου Δάσους, εκεί όπου επικρατεί η χαμηλή, θαμνώδης βλάστηση με φρύγανα και ελάχιστα δέντρα.

Χαρακτηριστικό φυτό της δυτικής Λέσβου, στο ξηρό, άνυδρο τοπίο των ηφαιστειακών πετρωμάτων, όπου δεσπόζει και το Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου είναι το *Sarcopoterium spinosum* η κοινώς αστοιβή, ένας χαμηλός πολυετής ξυλώδεις θάμνος της οικογένειας Rosaceae, φρύγανο κοινό της Ανατολικής Μεσογείου, με ευρεία εξάπλωση στην Ελλάδα. Φύεται σε παρυφές δασών, σε άγονες και βραχώδεις περιοχές, πετρώδεις πλαγιές, σε υψόμετρο από το επίπεδο της θάλασσας μέχρι και τα 1.000 μ. Φτάνει σε ύψος τα 60 εκατοστά, με αγκαθωτά κλαδιά έντονα διακλαδιζόμενα, τριχωτά στην αρχή, ξυλώδεις και γυμνά αργότερα που καταλήγουν σε διχαλωτή άκανθα. Τα μικρά πράσινα φύλλα έχουν μήκος έως 6 εκατοστά, είναι σύνθετα, με 9-15 μικρά ωοειδή, απλά, αντίθετα, άμισχα, τριχωτά φυλλάρια. Τα άνθη του πράσινο-κοκκινωπά, με μήκος έως 3 εκατοστά, τα αρσενικά στη βάση του, ενώ τα θηλυκά στην κορυφή του. Η ανθοφορία του αρχίζει από το Φεβρουάριο έως και τον Απρίλιο.

Ο καρπός της είναι κόκκινη κάψα σφαιρική και σαρκώδης.

Το καλοκαίρι το φυτό πέφτει σε καλοκαιρινή νάρκη και ξηραίνεται, για να αντέξει τις υψηλές θερμοκρασίες.

